

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hónapra . . . 1 „ — „
 Egyes szám 4 kr.

A lap szemléli részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) barmintva küldendő.

Előfizethető helyben:
 Tolegdi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELELVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többszöri hirdetések alkalmán jutányos áron vételek. Külön díj minden külön beiktatásért 50 kr.

Hirdetést vagy reklámot máshol foglalt újdonság sora 50 kr.

Szülötti közlemények minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetések fölvetelmek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. alatt.)

Kéziratok nem adtnak vissza.

Forrongás a szomszédban.

Az ifju szerb királyra ismét nehéz idők napja virradt.

Ez a fiatal uralkodó, akit az iskolai könyvekből megismert hősök példája lelkesített nagy tettek s akinek hősi és nagy tettek utáni vágya először is egy nem közönséges ravaszággal keresztül vitt államcsínyben nyilatkozott, nem vette számba saját erőit és ifjúságának tapasztalatlanságát, midőn egy rakoncátlan ország felett uralkodni vágyott.

Az ifju király, aki kelet zsarnokainak makacsságával követi saját ifju elméjének zsenge gondolatait, nem ismerve országát, nem ismerve azt a rakoncátlan s politikailag éretlen népet, mely régen elszakított az állami élet szabályszerűségeitől, alkotmányos uralkodó léteére tulteszi magát a törvényeken, hogy saját lényét emelje érvényre, nem gondolva meg, hogy az ő trónja gyenge alapon áll s dinasztija nem örvendő általános rokonszenvenek s nem áll ellenfél nélkül a nagy Dusan czár elkorcsosult birodalmában.

Haza hívja atyját, ezt a trónjavesztett fejedelmi bonvivant, aki nem tudta magát megtartani a trónon még akkor sem, amikor még a gyepő a kezében volt és ettől várja a kormányzati bölcsesség tanítását.

A szerb nép pedig épen olyan szélsőséges, épen olyan önkényes és épen olyan féktelen, mint ifju király. És ez az ifju, ez az elmaradott tapasztalatlan nép nem érti a tréfát s minden perczen kész forradalomra s minden perczen kész elfordulni az Obrenovicsok házához s üdvözölni a Karagyorgyevicsok napját.

Lehet, hogy már nincs messze az idő, midőn annak a színjátéknak, amely az ifju király államcsínyét nyitott meg, utolsó jelenete fog lejátszódni és ez az utolsó jelenet nem lesz szerencsés.

kimenetelű a darab hőseire nézve. — Ehhez pedig már nekünk is közünk van, mert a Balkán-félsziget nyugalma egyik feltétele a mi nyugalomunknak s Magyarországnak az az érdeke, hogy a Balkán-államok apró dinasztiai megszilárdulásnak s az ő hatásuk alatt szelidüljenek meg a Balkán-népek félvad erkölcsi s szilárduljanak meg nemzeti érzületük és szabadságvágyuk.

Rómánia és Bulgária szépen halad a civilizáció útján és ha meg is zavarja néha békéjük egy-egy elégedetlen hang, vagy zavargás, az állam elég erős azok legyőzésére; de Szerbia békéje sohasem volt szilárd s midőn Milán király koronával ékíté fejt, nem hogy javultak volna a viszonyok, de romlottak, úgy hogy ma Szerbia története apró intrikákkal, véres merényletekkel, kalandos lazadásokkal és a pártok ázsiai stülű harcával van tele.

Szerbia ma is veszedelmes talaj, a melyen a szerb nép és annak népszerű vezetői sem állanak biztosan s a mely mindig forrong s apró kitérésekben keres könnyebbülést.

Ilyen talaj kell az orosz-pánszláv politikának, ilyen talaj, ahol a függő kérdéseket államcsínyekkel és gyilkokkal lehet megoldani s ahol az ország közvéleménye egy véres tett fölött könnyedén siklik el.

Erre az országra vigyázni kell, mert ha a szerb mezőkön fölzendül a forradalom trombitája s eldördülnek az első ágyúk, annak visszhangja kél túl a bérceken, visszhangja kél a lengyel nyergen túl is, ott ahol egy eltiport nemzet felett uralkodik a barbárság kancsukája.

A szerb mezők és bércek visszhangjára indul meg az északi kolosszus világhódító útjára s Szerbia, a zavargó Szerbia lesz az Eris-alma, mely Európát lángba borítja.

A monarchia diplomatái nem fordítanak elég gondot erre az országra s nem érvényesítik eléggé a monarchia

befolyását a viszonyok megszilárdítása tekintetében.

A mostani forrongás intő jel újra, hogy ne késsünk minden befolyásunkat latba vetni, az örökös veszélyben forgó dinasztia érdekében s ne engedjük ki-főrní a forradalmat s ne engedjük saját államunk épülete mellett felrobbantani a puskaporos hordót.

Herman Ottó lemondása. Az Eötvös-párt tudatja, hogy Herman Ottó a párt keddi értekezleten elnöki tisztségéről lemondott.

Az értekezleten jelen voltak: Herman Ottó, Nagy Gyula, Eötvös Károly, gr. Károlyi Gábor, Pogány József, Madarász József, Hentaller Lajos, Sturman György és Horváth Ádám képviselők. Az ülés elején Herman Ottó elnök előterjesztette, hogy miután nagy felelősséggel jár, súlyos teendővel van elhalmozva, melyek legközelebb meg szaporodni fognak s miután a parlamenti tárgyalások a közel jövőben oly fordulatot vesznek, hogy az elnök egész idejét és tehetségét kizárólag igénybe veszik: ennél fogva ő a múlt év nov. óta úgy is csak ideiglenesen vitt elnöki tisztségéről lemond, de a pártnak továbbra is munkás híve marad.

Az értekezlet az elnök kijelentését azzal vette tudomásul, hogy Herman Ottónak eddigi buzgó elnöki eljárásáért köszönetét fejezte ki. Ezután Nagy Gyula előterjesztése az értekezlet elhatározta, hogy tekintettel a válságos politikai helyzetre s az esetleg bekövetkező politikai alakulásokra, az elnöki állást ezáltal véglegesen nem tölti be, hanem az elnökség vezetésére Madarász József korelnököt kéri fel.

Ezután elhatározták, hogy körhelyiségről fognak gondoskodni, végül pedig a mezei rendőrségről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Az értekezlet elhatározta, hogy általánosságban elfogadja a javaslatot.

BELFÖLD.

Liberális gyűlés Aradon. Arad, jan. 23. Arad liberális gyűlésen szándékozik tüntetni a szabadelvű reformok mellett. Ötven előkelő polgár ma értekezletre gyűlt össze, melyen elhatározták, hogy a polgárságot nagy gyűlésre hívják össze. A gyűlésből felírnak a kormányhoz, a polgári házasság és a többi reformok gyors keresztülvitelét sürgetve. Választották egy 10 tagú bizottságot is, mely az előkészületeket megteszi és felhívják a csatlakozásra az összes pártokat.

— No dadé, már azt nem eszed meg vacsorára, de meg én sem. Azt meglövöm ugyan, de a gyenge pecsenyében nem vésik cigány foga. Hanem azonképen elvisszük ő felségehez s kérünk érte cserébe két disznót. Hanem te, az egyiknek kocznak kell lenni. Az majd 9-et fiadzik, egygyel sem kevesébbet. A kilencz fia külön-külön megint 9-et. Haj, haj! mennyi disznónk lesz!

A fiu ugy talalta, hogy még sem lesz az egész rendén, jobb lenne az ma estére s migis kiserlette ellenvetéseket tenni.

Mit? hogy egy cigány poronty még feleselni akar az apjával? Erre csakugyan elfutotta a vajdat a méreg s rariakodott a fiura.

Te éretlen . . .

A nyul pedig a zajra elszaladt.

II.

A cigány és a szél.

Találkozik vándorútjában a cigány a téllal, a nyárral, meg a széllal.

A térré, meg a nyárra rá sem hederített, hanem a szél előtt ugyancsak megemelte a kalapját.

Persze, hogy a nyár ezt nagyon zokon vette:

— Te cigány, talán engem is megtisztelnél a köszönnel?! Rázod a fejed, na megállj, ha eljön az én uralkodásom, olyan melegelet csinálod, hogy megpukkadsz bele.

De még a tél is ugyancsak dohogott az udvariatlan cigányra.

— Megállj cigány, ha az én időm jön el, akkor meg olyan hideget árasztok, hogy beled fagy a szusz.

A cigány csak megvonta rá a vállát. A bajza alatt ott játszódott a mosoly, mikor visszafelelt a zuglódóknak:

A házassági jog letárgyalása.

A képviselőház kiküldött bizottsága letárgyalta a házasságról szóló javaslatot. Érdekes, hogy a javaslat szövegére az elnökből és öt tagból álló bizottságba három ellenzéki képviselőt választottak. Wekerle Sándor módosításokat akar tenni a házassági jogról szóló javaslatokon. E szerint a házasságot köté közeget nem a főispán fogja kinevezni, hanem a törvényben fognak megnevezetlni az illető tisztviselők. Továbbá a katonai házassági szabályozása a törvényben mellőztetik.

Szabadelvű katolikusok értekezlete. A budapest-terezvárosi polgárság értekezletet tartott arra nézve, hogy mint szabadelvű katolikusok mi módon nyírvánul-sák azt, hogy a budapesti katolikus naggyűlés határozatait ok a maguk részéről el nem fogadják. Az értekezlet elnöke Radocza János volt, szónoka pedig Szivák Imre ügyvéd, volt kormánypartii orsz. képviselő. Szivák Imre azt javasolta, hogy országos ellenmozgalom rendezessék s annak intezesere egy végrehajtó bizottság küldessék ki. Riez Károly (sz. kath. országos gyűlésre kíván, a melyen esetleg az egyházipolitikai javaslatokat ellenző kath. elemek is részt vehessenek. Emich Gusztáv nem hiszi, hogy egy tisztán kath. ikusokból álló naggyűlés össze lehessen hozni s azért a mozgalomba bevonandóknak tartaná a más felekezetű szabadelvű polgárságot is. Morzsányi Károly javaslatára végül egy 25-ös végrehajtó bizottságot küldött ki az értekezlet az országos szabadelvű naggyűlés előkészítésére.

Protestáns naggyűlés. A „Magyarország” a következő sorokat vette: A protestánok kö.ében meglöbbenést keltettek a katolikus naggyűlés határozatai. Magas egyházi és világi protestáns vezérfelek a naggyűlés egyes határozatait a válságos hadüzenetnek tekintik. Nagy ellen-szenyvel találkozik különösen azon köz-porba illő elv proklamálása, mely szerint katolikus embernek protestánsra még szavazatot sem szabad adnia. A vezérfelek és velük az egész ország minden nem katolikus felekezete a határozatot oly serelemnek tartják, hogy abban alapodtak meg, miszerint „ez elv ünnepeles manifestációjára csakis ily ünnepeles mérdában lehet megadni a választ.” Ezen cél elérésére egy Budapesten tartandó protestáns naggyűlésnek egybehívását tartják legalkalmasabbnak. Egy kiváló egyházi főember meg oia is nyilatkozott, hogy addig is, míg a naggyűlésen felemeljük szavunkat a kath. naggyűlésnek sérelmesége ellen.

— Te nyár, nem bánom én, akár milyen is legyen a melegelet, csak a szél uram ott legyen, te tél, teged sem bánlak, akár milyen hideg legyen is, csak a szél uram veled ne legyen.

Szatyí.

A lótvuszvirág.

— Elbeszélés.

Irta: Límpurg F.

Fordította: Bíró Irén.

(Folytatás.)

Csodálkozva és elszomorodva mérték ki a segédek a távoliságot, átadták a pisztolyokat a tábornoknak és Ambachnak, aztán Saldow hangosan számlált:

— Egy — kettő — három!

A szó elhangzott, egy lövés dördült el. Ambach mozdulatlanul állt helyén, a tábornok egy sóhajtással elterült a földön; jól czélt az de nem ellenfelére, hanem saját szívére!

A jelenlevők szemébe forró könnyek gyűltek; ha nem tudták is, de könnyen gyaníthattak a tábornok ez elhatározását, kit mindnyájan szerettek. Arthur meghaltottan térdelt a haldokló mellé, ki megtört fényű szemekkel tekintett reájok.

— Ennek így kellett történni; így mindkettőnkön segítve lesz. Imádkozzanak az öngyilkosért!

Elhagyta eszmélete, visszahanyatlott. — Uram, szólj az orvos komolyan, adjak szavukat, hogy e borzasztó drámáról senki sem fog értesülni. Egy halálos végű párbaj — nyomorult, ki erről egyebet mond!

— Ne hozassuk ide a kocsit? Kérdi Ambach, aggodva hajolva a sebesült felé; de az orvos szótlanul rázta fejét; mély csendben vártak az utolsó pillanatot.

Ez nem sokára elérkezett és csendes volt Saldow a tábornok feje alá tette karját és

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

MINTHA TAVASZ VOLNA . . .

Enyhe szálló csökölgatja
 Hűlárány két orcád —
 A ragyogó napsugár is
 Mosolyogva tűz rád . . .
 Míg merengve nézegetjél,
 Mily kék az ég boltja —
 Ugy-e édes, szép szerelmem
 Mintha tavasz volna! . . .

Majd meg ezer bárány-felhő
 Tünek föl az égen —
 Hejh! ilyet is mikor láttunk?
 Ugy-e leltem régen.
 Lassan uszva, elvénnyulva
 Tovatiúnek sorba, —
 Ugy-e édes, szép szerelmem
 Mintha tavasz volna . . .

Majd meg enyhe permetező
 Eső csapja arcunk,
 Míg vidáman beszélgetve
 Hazafelé tartunk.
 De szívünket vágya újra
 A szabadba vonja —
 Hiszen olyan szép idő jár
 Mintha tavasz volna! . . .

... Hátba még nagy szerelmünknek
 Kiesapna a lángja —
 Hogy mi lenne akkor aztán
 Gondolod-e lányka? . . .
 Itt is ott is virág nyílnék,
 Zöldülne fa lombja —
 Oh, már akkor igazában
 Nyíló tavasz volna! . . .

Kovácsy Kálmán.

Czigányadomák.

(A székely nép ajkáról.)

I.

Elszalasztott alkalom.

Rá alkonyodott az idő a cigánykaravánra. A vándor-nép mindenik tagja faradt volt és éhes, a közeli falunak pedig meg a tornya sem látszott.

A vajda lábát rémeségesen feltörte a göröngyös országot, úgy gondolta hát legjobbnak, ha ott ütik fel a satort az erdő szélén.

A rajkók gyomra is korgott, kenyéért ripakodtak.

Jó, hogy ludpástetomra nem éheztek, mert kenyér az legalább volt, habár kökemény is.

Egyik kiosztotta a népség közt az elemőzsiát s nem sokára el is csendesült a zsilab.

Hanem a vezér szeretett volna már egy kis húst is enni. Hetek óta nem jutott jó ízű falathoz.

Nem volt ugyan vadászati engedélye, de meg a nyulazatnak régen is elmúlt az ideje, de hát ő engedély nélkül, a holt szezonban is nyulpecsenyére vágyott.

Előhozatta a fiával a puskát, a melyik még a nagyapj ról maradt rá örökség képen.

Distum, faktum elmentek lesi puskázní. Az erdő szélén egy bokorban találtak is vadra. Egy kis kölyök nyul ott rágódott valamin, nem adva közölgökre semmit, — de talán tapasztalatlanságában észre sem vette őket.

A fiu figyelmezt ti rá az apá':
 — Nézzé, nézzé, milyen jó lesz vacsorára!

Az öreg cigány illőképen összehuzta a szemöldökét s elgondolkozott. Az a gondolat pedig belefészkelte magát a cigányagyba s ki nem verte volna onnan egy vármegye minden hajduja sem.

len, minden alkalmat fel kell használnunk arra nézve, hogy hangos tiltakozásnak adjunk kifejezést.

Csunya fegyverek.

(E.) Az egyházközi reformok ellenségei nap-nap után bizonyos tesztet tesznek arról, hogy nem riadnak vissza semmiféle eszközölés ép úgy ének az ámtás, mint a terrorizálás, vagy a rágalom és gyanúsítás fegyvereivel.

Szinte csodálatos, hogy milyen vakmerőséggel alkalmazzák ezek az emberek gyakorlati uton, szóval és írásban a felülkerekedés elméletét. Érezvén, hogy nincsen igazságuk, s tudván, hogy tisztas érveléssel nem képesek megvédeni a rossz ügyet, melynek szolgálataiba szegődtek: a harc as elszántág lármájával leplezik az alátomos taktika csunya sagát. Mintha bizony az elvek hatalmat el lehetne nyomni üres lármával, mintha bizony a józan közvélemény nem látná meg a nagyhangon szájkodók tögája alatt a löbát. De bizony meglátja. A magyar társadalmat, mely át van hatva a szabadelvűség eszméitől s a nemzeti haladásra irányzott demokratikus törekvésektől, nem áthatja el a politikai léhaság hőseinek ádáz fenekedése.

Észleljük is már jeleit annak, hogy a szabadelvű közvélemény országos zerté nyilatkozni készül, s lendületes mozgalmat nyomat látjuk Magyarországon értelmes, komoly elvű polgársága körében. De egyúttal észleljük azt is, hogy a mint a reformok ellenségei nesztet vették annak a fölháborodásnak, mely a magyar közvéleményben jelentkezik a miatt, hogy bizonyos politikai tényezők hadat indítottak a szabadelvű intézmények ellen: nyomban megkezdte a rágalom és gyanúsítás terén az aknamunkát, a közvélemény hangos nyilvánulásának a megakadályozására. Kezdi már hirdetni szóval és írásban, társaságban és nyomdáfestékes papíroson, hogy a polgárság nem a maga elhatározásából, hanem hatalmi parancsszóra manifesztál a szabadelvűség mellett. A jogtalan, igaztalan és méltatlan hárcmodorát, kik a szabadelvű haladás útjába állanak. Azok, a kik az elvtelenséget keltik, rá akarják fogni az elvtelenséget azokra, kik tisztán az efek diadala érdekében buzgólnak.

Valóban csunya mesterkedés ez nagyon! Milyen kevés tisztelettel lehetnek ezek az emberek a magyar polgárság elvi meggyőződése és politikai hite iránt, mikor a szabad és független gondolkodás legtisztább nyilvánulását is perfid gyanúsítással illetik! Hát csak az orthodox felgások mellett, csak a politikai kizárás ellenében szabad a polgárságnak tüntetni a tizenkilencedik század végén Magyarországon? És ha a demokratikus eszmék iránt való nemes lekesülés ragadja meg a kedélyeket; ha a szabadelvű gondolatok telítik meg a gondolatokat? Szörnyen furcsa dolog lenne, ha a közélet erkölcsi azok szabnak meg, kik most az egyházközi reformok ellen küzdenek, s a kik ép a politikai erköltselenség számára csinálnak szemenedett tanokból katekizmust!

Se rágalom, se gyanúsítás nem érhet célt abban az irányban, hogy megakadályozza a közvélemény szabad nyilvánulását. A magyar társadalom, mely annyiszor adta fenyves jelét nemzetes mozgalmak terén imponáló erejének bizonyára nem fog most gyáván meghátrálni azok kedvéért, kik gyantuba

szerepelt hajolt föléje; most Theunert fölnyitotta szeméit e az aranyos fényű napba nézett.

— Milyen szép, suttogta, milyen szép! Oh, mindezen gyönyörűségek teremője meg fog bocsátani egy fardát embernek, ki...

Nem végezte be; borzadás futott át testén és aztán mindennek vége volt. Arthur érezte, mint lett nehezebb teste s a halál hideg érintését látta arczán.

— Ily bátor, öreg ember és a halál, mondta az egyik párbajsegéd, és lopva törült ki egy könnyet szeméből.

A temetés nagyszerű katonai pompával ment végbe; utolsó lehelében azt kívánta a tábornok, hogy ellenfelét, Ambachot, oldják föl a kellemetlen büntetés alól; a párbájos személyes ügy szolgáltatót ösöt és ellenfelét ártatlannak nyilvánította. Söt úgy rendelkezett, hogy Ambach, mint segédtszija, vigye koporsója után érdemjeleit.

Mindenről, a legkisebb részletekig gondoskodott, csak feleségéről nem emlékezett meg egy szóval sem. Vagyona természetesen ő reá szállott, de egyetlen meghagyása sem mutatott arra a gondoskodó szeretetre, melylyel eddig őt elhalmozta. A szeretet és tisztelet, mely a tábornokot mindenütt környezte, váratlan halála alkalmával imponáns módon nyilvánult; koporsóját számtalan koszorú borította; egymás után jöttek a részvételgatók, de a fiatal özvegy senkit sem fogadott el.

Csak a temetésen láthatták, mely gyászban, kisirt szemmel, ingadozó járással. Nem meszte tőle, tengereszi diszgyenyruhában, melélen rendjelekkel, Saldow kapitány állott; még karját sem nyújtotta, midőn a gyászos háznál az ott álló fogatokig mentek. Vajjon észre vette-e, hogy Editha milyen esedezve nézett rá?

veszik akarátának tisztaságát, elveinek nemeségét és a meggyőződésben való erősségét.

A magyar társadalomnak meg kell mutatnia azt, hogy szabadelvűségének szilárd paizsaról viszapattannak a rágalom és gyanúsítás mérges nyilait. Nem is kételkedünk abban, hogy Magyarország függetlenül gondolkodó, szabadon érző, szabad akarattal rendelkező polgárai megadják a lecczét azoknak, kik annyira kétségbevonják a közvélemény szabadelvűségét, hogy annak nyilvánításától még a jogosultságot és a függetlenséget is megtagadják Teljes bizalommal vagyunk az iránt, hogy a közvélemény imponáló erővel fog tiltakozni az ellen a fölfogás ellen, mely igazán mélyen sértheti a magyar társadalom önértetét.

A reformok ellenségeinek ez a legújabb taktikája szaporítja azokat az okokat, melyek szükségesek teszik, hogy a polgárság országos zerté kifejezést adjon szabadelvű érzelmeinek s tünessen az egyházközi reformok mellett. Különösen szükségesé vált ez oly helyeken, hol a képviselők nyilvános állásfoglalása összeütközik a választók és egyáltalán a polgárság elvi meggyőződésével.

KÜLFÖLD.

Meghíusított bombamerénylet.

Parisban a szombatról vasnapra virradó éjjel a Magasins du Printemps főbejáratahoz vezető lépcsőn pokolgépet helyeztek el, a melynek kanocza, mikor a szolgálatban levő tűzoltó megtalálta, el volt oltva. A készüléket a városi laboratóriumba vitték, a hol megállapították, hogy robbanó anyaggal volt megtöltve.

A féléteky Francziaország. Paris, jan. 23. A hadügyi bizottság mai ülésén többen hangsúlyozták, hogy a 14. és 15-ik hadtestet szaporítani kell, miután utaltak arra, hogy a francia hadsereg effektív ereje kisebb a német hadseregénél.

A pápa veszedelmében. Róma, jan. 24. Vatikáni körökből jelentik, hogy tekintettel az itt uralkodó nyugtalanító viszonyokra, egynemű külfatolom a pápának jobb tartózkodási helyet ajánlott föl arra az esetre, ha Rómában személyes biztonságát veszélyeztetve látja. Ausztria és Magyarország a pápának Miramarett ajánlotta fel. A pápa azonban azt válaszolta, hogy zavarok esetén a Vatikánt nem hagyhatja el. Csakis akkor, ha háború törne ki Olaszország és egy másik európai hatalom közt, tartaná köteletségének, hogy mint a katolikus vallás fele, olyan helyre vonuljon, a hol a szentszék függetlensége biztosítva van.

A német császár és Bismarck. Berlin, jan. 24. A császár és Bismarck herceg közti kibékülésre vonatkozólag a Nationalzeitung azt írja, hogy az esemény nem lesz ugyan közvetlen befolyással a gyakorlati politikára, de nincs kizárva, hogy közvetve mégis hatással lesz a függő kérdések elintézésére. — A császár azon szándékáról, hogy Moltke gróft, szárnysegédét Friedrichruhba küldje, Caprivi birodalmi kancellár, mint Marschall államtitkár értesítve voltak.

Tallózás.

— Uram ön megígérte, hogy tartózását e hó 15-én kifizeti s ennek daczára maig sem fizetett. Remélem, olvasta gróf Károlynak beszédét az adott szó szentségéről, tehát tudni fogja, hogy azt be kell váltani.

A háromszori puskalövés, mint utolsó ti-ztelgés elhangzott a sir fel-t, és Saldow megrendülve dobott egy marék földet a derék öreg tábornok koporsójára; könnyek g üleek szemébe, midőn csendes halálára gondolt. Senki sem tudta, hogy a halott saját kezével vetett véget életének.

A gyászoló sokaságon keresztül utat tört magának a mélyen lefátyolozott tábornokné és kezét nyújtotta a kapitányhoz.

— Velem jössz, Arthur? kérdé szivereható hangon.

Olyan sok mondani valóm van, és remélem, még pár napig itt maradsz.

— Nem úgy lesz, kegyelmes asszonyom, felelt a kapitány s nagyon udvariasan, de hidegen. De mivel még egy megbízást kell teljesítenem, így elfogadom meghívását, asszonyom.

Editha halkán főshajtott; ő olyan hideg maradt irányában és nem látszott észrevenni, hogy te-nek szólította.

Hallgatva ült mellette a kocsiiban, míg végre Editha ideges sietséggel megkezdte a társalgást.

— Nagyon rosszul esik, hogy Theunert sógorom, unokahogom és Höfer Ella nem jöbettek el; igen kellemetlen lett volna nekik a téli utazás.

— Ma este én is elutazom, — mondá a kapitány, csak hogy éppen valamit szóljon — Tehát csakugyan! Mari néni meghos-szabíthatna szabadságát.

— A boldogult hívott magához; ha utolsó kívánságát teljesíttem, azonnal sietek haza, az enyéim várnak!

— Az — öné? kérdé a szép özvegy, figyelmessé kezdve lenni. Kiket talán nem-sókára közelebbről is megnevezhetek a kegyel-mes asszonyok!

A kecsi megállott, Arthur kiugrott és

— Igaz, igaz, de Wekerle meg azt felelte, hogy ha pedig az ember adott szavát beváltani nem tudja, akkor mondjon le, azért én ünépélyesen kijelentem, hogy ezen adó-sá-gomtól lemondok.

— Ne teg-e kérem, inkább várok még egy hónapig.

A rezervális képviselőkre rossz idők járnak követelik fölük az adott ígérlet beval-tását.Észembe jut itt az életheben azon gyakran-el-forduló eset, mikor az apa revolvert tart a leány ösabitójának s azt mondja: „Vagy el-veszi ön a leányomat feleségül, vagy lelövöm”. — De hát ugy kell nekünk is, miért futotak olyan szoknya után, a minek viselőjeért csak-ugyan nem rajongtak.

Milyen pech, milyen óriási pech, a mi azzal a Linder képviselővel történt. Ő is el-ven elfogadta a polgári házasságot, de a „kritika jogát fentartotta magának arra az időre, mikor a törvényi javaslat be lesz terjesztve S most m kor az időpont eljött, ő került a legkriti-kusabb helyzetbe. Tanulság: belőle, hogy az ember a más váltásnak dolgába ne avatkozzék.

De hát szegény Petrovics archimandrita még rosszabbul járt! Oda vana a püspöksége és 5 ezer forintja. Kapott ugyan egy váltót 5 ezer forintért, de vajlon fog-e kapni egy olyan embert is, a ki e váltóért az 5 ezer forintot ki-fizeti, ez már a jövő kérdése.

Demeter.

A szerb válság. Belgrad, jan. 24. Végre valamennyire megoldást nyert a válság. Az új kormány megalakult. Az elnökséget, a kül-ügyi tárczát és ideiglenesen a pénzügyeket a bécsi követ Szimcs Gyoka vette át, ki párt-állására nézve neutrális; a belügyet szintén a neutra is Nikolajevics Szevotimir államtanácsos, az igazságügyet és ideiglenesen a köz-oklatást Gyorgyevics Andra főiskolai tanár és a szkupstinában hadó parti képviselő. — A hadügyet Pavlovics Milovan ezredes, a közle-kedési Szdravkovics tábornok liberalis, a szin-ten liberalis Lozanic főiskolai tanár a keres-kedelmi tárczát vállalta el. Gyorgyevics Andra ennek folytán kilep a hadópártból. — Éjjel megjelent a miniszteriumban Mhajlovics; az ezredes konstanlinápolji katonai attaché és átvette Nesztorovics Gyoka városi pref-ktus-tól a szolgálatot. Simics meleg szavakkal ér-tésítette táviratilag Natália királynét, ki Páris-ban (Place Male-herbes) tartózkodik, jelezve, hogy a kormány a legnagyobb odaadással fogja szolgálni a királynét és hazát. Az új miniszterumot általában átmenetelnek tartják, mely után még mind ig új meglepetések várhatók.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy-egyesület Otthonában.

Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.

Sínházi előadások kezdete este 7 órakor.

Jan. 26 Városi közgyűlés.

Jan. 27. Ács ifjúság bálja a Margit-fürdő tánc-teremben.

Jan. 27. A polgári kör bálja a »Bika« tánc-teremben.

Jan. 28. Hajtó-vadászat a Halápon.

Febr. 1 Üzletvezetőségi hivatalnokok bálja az egyetem javára a »Bika« tánctermében.

Febr. 3. A kömives ifjúság táncvizsgálma a Margit-fürdőben.

nyitva tartotta a kecsi ajtaját, de nem nyuj-totta kezét Edithának a kiszállásnál.

A sötét szemek haragos kifejezést nyer-tek; Editha első gondolatai hazatértek nem a meghalt férjfel, hanem az élővel foglalkoztak, kiről még mostsem akart lemondani.

— És most, kedves Arthur, kezdé, mid-őn szemben álltak egymással — a tábornokné bondoirjában, beszéljünk háborítlanul jövőmről.

— Kegyelmes asszonyom, mondá Sal-dow kiegyenesedve és csaknem szigorú han-gon, még a megboldogultnak ez utolsó lehelét kell átadnom, aztán utaink e l'válnak egymástól örökre!

Editha bizonytalanul nézett komoly ar-czára, s lassan nyult a levél után.

— Engedje meg, hogy Isten hozzádot mondjak önnek, törté meg a kapitány a csön-det, ehalt férje levélét olvassa egyedül; ne háborítsák most őnt idegen szemek.

— Arthur, kiáta a fiatal özvegy, mi-alatt a rég visszafajított szenvedély kitört szí-véből, hát nem tud megbocsátani, ön, ki oly jó és nemes?

— Kegyelmes asszonyom, nincs mit meg-bocsátanom. Csak lelkiismeretem mentheti fel-őnt: de arra esküszöm, hogy nemes férje megbocsátott önnek az utolsó pillanatban, mert jobban szerte őnt, mint gondolja.

— Tudom, szolt Editha; de magam ma-radtam és az egész világ újjal mutat reám! Arthur miért kellett ennek így történni?

— A gonvis-lésd böles, cousine, és min-den ember saját szerencséjének korácsa.

— Ön olyan hideg, Arthur mondá a szép asszony még mindig nagyon izgatottan, ped ig tudja, hogy ön az egyetlen férfi, a kit...

— Ne tovább asszonyom, szakítá felbe szigorúan Saldow, ma férje temetésének napja

Febr. 3. A debreczeni nőegylet karton-bálja.

Febr. 4. A kovács és kerékgyártó ifjúság bálja a Margit-fürdőben.

Febr. 10. Esküdtzéki tárgyalás. (Veres Lászlóné Vértési Gyula és L. Hornyák Viktor ellen.)

Febr. 10. Evang. fillér-egylet thea-estélye a »Korona«-tánctermében.

Febr. 10. Szűts Mihály felolvasása a gazdasági akadémiában. Este 5. ó.

Febr. 10. Táncvizgalom az egyetem javára a Margit-fürdőben.

Febr. 11. A fodrász és borbély-segédék táncvi-galma az egyetem javára.

Febr. 17. Esküdtzéki tárgyalás. (Csurka János és Mannó Kálmán Papp László ellen.)

Febr. 17. A zsidó ifjúság iskolabálja a »Bika«-tánctermében.

Febr. 23. Hangverseny a debreczeni egyetem és az Emke javára.

Febr. 24. A függetlenségi párt bálja a »Koro-na«-ban.

Ujdonságok.

* **Kossuth Lajos állapotja.** Hefi Ignác országgyűlési képviselő Kossuth Lajos-tól egy sajátkezűleg irt levelet kapott, a melyben a nagy turini remete tudtára adja, hogy betegségeiből most már teljesen felgyűlt és ne-hány nap múlva a szobát is elhagyhatja.

* **Debreczeni egyetem.** Kósa Dániel oecsva-apáti ev. ref. lelkész a debreczeni egye-tem javára a maga részéről 20 koronát, a község részéről pedig 18 korona 60 fillért küldött be a főiskolai pénztári hivatalhoz.

* **Új forgalmi főnökség.** A bihar-megyei vasutakból kiágazó vonalak, melyek már az építési engedélyt megkapták és a melynek egy része már építés alatt is áll, kiépülnek és Nagyvárad forgalmi főnöksé-gét kap.

* **Országos vásár.** Értesítették a kö-zönség, hogy H.-Böszörményben az országos-vásár f. hó 29-én fog megtartatni. Debreczen, 1894. jan. 25. A rendőrfőkapitányság.

* **A ki nem félt az ágyugolyó-tól.** Váncsod bihar-megyei községet és annak környékét is nagy gyszába borította egy ha-láleset. Hosszas szenvedés döntött a sirba egy derék öreg urat, aki Herakles-termetű volt és a szabadságharcban is rettentetlen bátorsá-gal küzdött. Ismerte Török Józsefet egész Biharország, sőt a szomszéd Szabolcs és Be-késmegyeék is, — és aki ismerte, szerette. Hosszu időig volt Váncsod főbírája és az egész község apjaként tisztelte.

Az öreg ur elpusztíthatlan jó kedélyű ember volt. Róla beszélik azt is, hogy egyszer a csatában egy kőgolyó gurult feléje. A szabadságharcos nagyot rugott a guruló ször-nyetegen:

— No, kutya, hát te nem ártottál senkinek!

Kapitánya, Szunyogh Albert, megdor-gálta!

— Ne bolondozz János, — eltöri a lá-badat!

— Még akkor se félek tőle, ha a levegő-ben süvít! volt a katonai válasza.

* **Betörés Püspök-Ladányban.** A nyugalmas, csendes Püspök-Ladány lakóit egy betörés tartja izgatottságban. F hó 20-án éj-jel ismeretlen tettesek betörték Herskovits Li-pól vegyesaru-kereskedő boltjába s midőn a tulajdonos kijött, pisztolyal fenyegették, az-után még eddig ismeretlen értékű fűszerárut csomagoltak össze s ezt, csekély készpénzzel együtt, elvitték.

van! Emlékezzék azon szavakra, melyeket Wiesbadenben mondtam önnek: ma éppen ugy gondolkozom és saját magától óvom őnt. Isten vele, Theunert asszony, adja az ég, hogy ha utjainak ismét találkoznak, mindketten boldogok legyünk.

Mélyen meghajtottá magát: Editha moz-dulatlanul állt helyén, nem birt szólani, te-kintete merev volt, de szívébe éles fájdalom nyílt; az ajtó bezárult a dalás alak után, szemei előtt minden elsötétedett és egy fájdalmas kiáltással a földre rogyott. A halott levele kiesett kezéből; nem akart tudni sem-miről, minden oly üres és elhagyott volt körülte, hogy Arthur örökre távozott tőle.

XI. Sylvester esteje előtti nap volt és Frie-da különös izgatottságot érzett; ma fog visz-szatérni, a kit annyira vár, de az öreg Fakit betegten találja!

Most történt először, hogy nem kísérté el urát, de Saldow nem vihette magával e si-etős utazásban. Már karácsony első napján észrevette Saldow asszony, hogy Faki beteg; köhögött és ilyenkor fájdalmas sóhajjal szori-totta kezét mellére.

Elhívták a házi orvost, ki megvizsgálva a szegény hindut, kijelentette, hogy igen vesze-delmes tüdőgyuladása van.

— Mari néni! polhatom őt? kérdé Frei-da részvétellel; megmentette fiad életét, nagy halálát tartozunk neki, és szegény öreg olyan elhagyott!

— Jól van, gyermekem, mondá Saldow asszony és szeretettel csókolta meg a fiatal leány fehér homlokát; az irgalmasság, melyet akár a mi körünkben való betegem, akár a szegény hindun gyakorol-sz, egyaránt kedves Isten elst!

(Folyt. köv.)

Kertész Imréné

szép, fiatal asszony. Meg er-ros rózsák nyíltak az arca-zsák elhervadtak. Fehér ar-rítón. Még szombaton aran-mulatott a függetlenségi kö-kedves arczól ellínt a mos-kak örökre elmúltak. — r é n é s z ü l . B á n y a i Kertész Imréné asszony or-horította egész családját, m-volt, gyászba borította ifju-retet, ti-zta hitvesi hű-ség-lyetlen a halál! Hogy zuz-sal ifjúságot, szépséget, böl-het ily esetben vigasztal-zokogó Tajdalom elnémítja-osztozunk a mélyen lesuj-álló család bantában, mel-jelentésben tudatja nagy va-

A legmélyebb fájdalom tudatjuk a szeretett jó nő-kedves gyermekünknek, un-sógornó: néhai B á n y a i Kertész Imréné asszonyon 7 órakor, életének 19-ik, 22-ik évében, 3 napi súlyos-következeti megrendítő kin-lejtethetlen halottunk földi-d. u. 2 órakor fognak kis-sz. haziól az ev. ref. egyh-rnt a kistemplomban tartó-utan a hatvan utcai sírke-lonra helyeztetni. — Vegt-konainat el, ösmerőseinket közönséget szomorított sz-terezn, 1894. jan. hó 25. Kertész Imre, egyetlen jeje id. Banyai István és neje Kertész János és neje Doly-lók; özv. polg. Banyai Pé-mint nagyanya; az elhunyt ifj. Banyai István, neje Ha-gyermekek; Banyai Sára nos és gyermekei; Banyai Mike Ferencz és gyermekei és férje polg. Györfly István ferje polg. Erdői Péter és Banyai Péter; Banyai Esz-t Imre és gyermekei; Banyai ferjenek testvérei; polg. Ke-Ke-gyes Sára és gyermekei; ferje polg. Kéry Lajos és ju-Juliana özv. polg. Huszár-Kertész János neje Faragó-kei; az összes közeli és t-ében is. Legyen csendes a-aldott emlékezte! A teme-metkezési intézete rend z-

* **Az alsó-zabon-mentesítő társulat** el-indítványt fogja a legköze-tterjesztetni: Tekintve, hogy nek különböző részei belv-nak s e miatt a már siker-mentesítést a belviz szabá-— a kor kívánalmának és érdekeinek megfelelőleg — tekintve; hogy a belvizrend-akolással az ősi árternek madrésze a társulat kötele-tekintve végre, hogy a t-szabályozására ugy is rövi-fog köteleztetni; határozza-suiat, hogy árterületén a belvi-feladatává teszi s ehhez k-nak 3-ik §-át következőleg adata ezenkívül területén e-özéből — mindazon mű-vöbeni fenntartási, melyek-des utján megállapítandó eg-tal a t. közgyűlés — vagy-tározata alapján közös erd-megállapítanak. Az alapsz-szítésnek elfogadása, s a kir. földmívelésügyi minis-jóváhagyása e-eteré, a belv-vekre vonatkozó irányelvek-előzőleg készített tervezete-véget küldessék ki egy-mely bizottságnak hivatas-a társulati mérnök által els-terjesztett tervezetek meg-gyűléshez indítványnyal leet a tervezetek szerinti költ-ség módon leendő fedezésére na-jelentés tétel.

* **A holnapi vár-iránt,** melynek napirendj-tárgy van fölvéve, általános-tatkozik. Közöltük ugyan m-sorozatot, de azért ismétely-zottsági tagok figyelmét né-m például a tanítói arvához, s-velő intézet, az országos-t i s z i v i s l e g - t e l e p-behátón ismertettünk lapu-laptársaink fáztak ezen esz-közélemezési vásár-csarnok-fagyasztási illeték, vasuti st-hez járul még azon indítvá-lozza, hogy Debreczen váro-és felekezeti különbség né-latkozzék az iránt, hogy ós-rális haladásnak s az ultra-kelet a legerélyesebb hangot

Kertész Imréné

Csupa élet, csupa kedvesség volt a szép, fiatal asszony.

Meg ezelőtt pár nappal piros rózsák nyitkák az arcza, ma már a rózsák elhervadtak. Fehér arccsal fekszik a terítón. Megszobott aranyos jó kedélyvel mulatott a függetlenségi korbálján, ma már a kedves arcáról eltűnt a mosoly, a beszéd- és ajk-örökre elnémultak. — Kertész Imréné szü. Banyai Zsuzsika asszony pár napi szenvedés után elhunyt. Gyászba borította egész családját, melynek szemé-fénye volt, gyászba borította ifjú férjét, kihez hőszeretettel, tiszta hitvesi hűség kötötte. Milyen kegyetlen a halál! Hogy zúz össze egy csapással ifjúságot, szépséget, boldogságot! Nem lehet ily esetben vigasztaló szavakat találni, a zokogó fájdalom elnémítja az ajkat. Őszintén ostozunk a melyen lesújtott, kéztiszteletben álló család bánatában, mely a következő gyászjelentésben tudatja nagy veszteséget:

A legmelyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a szeretett jó nőnek, édes anyának, kedves gyermekünknek, unokám, testvérünk és sógoróné: nehai Banyai Zsuzsika polgár Kertész Imréné asszonynak f. hó 24-én, esteli 7 órakor, életének 19-ik, holdog házasságának 2-ik évében, 3 napi súlyos szenvedés után bekövetkezett megrendítő kimúlását. Kedves felejtethetetlen halottunk földi részei f. hó 26-án, d. u. 2 órakor fognak kismester-utca 1125. sz. házól az ev. ref. egyház szertartása szerint a kistemplomban tartandó gyászszertartás után a hatvan utcai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. — Végtestességételőre rokonainat, ösmerőseinket és a nagyerdeiműt. közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1894. jan. hó 25. Bánatos férje: polg. Kertész Imre, egyetlen gyermeke Imre; polg. id. Banyai István és neje Berecz Sára; polg. Kertész János és neje Doby Julianna, mint szülők; öz. polg. Banyai Peterne, Nagy Maria, mint nagyanyja; az elhunytak testvérei: polg. ifj. Banyai István, neje Harsanyi Erzsébet és gyermekeik; Banyai Sára férje polg. Zöld János és gyermekei; Banyai Maria férje polg. Mike Ferenc és gyermekei; Banyai Erzsébet és férje polg. Györfly István; Banyai Julianna férje polg. Erdősi Péter és gyermekei; polg. Banyai Peter; Banyai Eszter férje polg. Varga Imre és gyermekei; Banyai Margit; az elhalt ferjenek testvérei: polg. Kertész István neje Kegyes Sara és gyermekei; Kertész Zsuzsika férje polg. Kéry Lajos és gyermekei; Kertész Julianna öz. polg. Huszár Mihályné; polg. Kertész János neje Faragó Julianna és gyermekei; az összes közeli és távoli rokonok nevében is. Legyen csendes siri alma s legyen ad'ott emlékezet! A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendzi.

Az alsó-szabolcsi-tiszai ármentesítő társulat elnöksége a következő indítványt fogja a legközelebbi közgyűlés elébe terjeszteni: Tekintve, hogy a társulat árterének különböző részei belvizek által rongáltak s e miatt a már sikerrel végrehajtott ármentesítő a belviz szabályozás művelésével — a kor kívánalmának és saját jól felgött értékeinek megfelelőleg — ki kell egészíteni; tekintve, hogy a belvizrendezés hiányának megakadályozására az árternek több mint egy harmad része a társulat kötelekeiből elszakított; tekintve végre, hogy a társulat a belvizek szabályozására ugy is rövid időn törvény által fog köteleztetni; határozza el mos már a társulat, hogy árterületén a belvizek szabályozását is feladatává teszi s ehhez képest alapszabályainak 3-ik §-át következőleg egészíti ki: »Feladata ezenkívül területén a belvizszabályozás céljából — mindazon művek elkészítése s jövőbeni fentartása, melyek a — törvény rendelkezésén megállapított — egyes tervezet által a t. közgyűlés — vagy felsőbb hatóság határozata alapján közös érdekűeknek jogerősen megállapítottak. Az alapszabály ezen kiegészítésének elfogadása, s a nagyméltóság m. kir. földmívelésügyi miniszter ur által lett jóváhagyása e-eteré, a belvizszabályozási tervre vonatkozó irányelvek megállapítása, az előzőleg készített tervezet tanulmányozása véget küldessek ki egy 5 tagú bizottság, mely bizottságnak hivatása leendő egyszersmind a társulati menők által első sorban hozzá be-terjesztett tervezetek megvizsgálása, a t. közgyűléshez indítványt leendő előterjesztése, s a tervezetek szerinti költségek ki állal és mi módon leendő fedezésére nevé is véleményes jelentés tételé.

A holnapi városi közgyűlés iránt, melynek napirendjére számos fontos tárgy van főlvéve, általános érdeklődés mutatkozik. Közöltük ugyan már a teljes tárgysorozatot, de azért ismételve föl hívjuk a bizottsági tagok figyelmét némely pontokra, mint például a tanítói ársváha, a felsőbb leánynevelő intézet, az országos tanszer-kiállítás, a tisztviselőtelep (melyet bőven és behatóan ismertettünk lapunkban, míg többi lapársaink fáztak ezen eszmétől), a központi közlekedési vásár-esernak, az egységes bonyasztási illeték, vasuti stb ügyekre. Ezekhez járul még azon indítvány, mely azt célozza, hogy Debreczen város közönsége párt-és felekezeti különbség nélkül ismétlenül nyilatkozzék az iránt, hogy őszinte híve a liberális haladásnak s az ultramontan törekvéseket a legerélyesebb hangon kárhóztatja és elítéli.

A debreczeni jótékony nőgyűlés saját jótékony céljaira 1894. február hó 3-án, az »Arany bika« szálló dísztermében zártkörű karion bált rendez. Kezdeté 9 órakor. Személy-jegyek a meghívó eömutatása mellett válthatók: Gyenes Lajos, Gyürky Sandor, Szen-Királyi Tivadar, Zádor Lajos urak üzletében s a bál estéjén a pénztárnál. Páholyjegyek válthatók Györy Elek főiskolai pénztárnárnál. Páholyba menőknek személyjegyet is kell váltaniok. Jegyek ára: Személy jegy 4 korona. Páholy-jegy 4 korona. Veressné Szathmáry Teréz elnök. Berger Henrikné, Leeb Pálné a'elnökök, Fülep Imre titkár. Györy Elek pénztárnok.

Színház. Tegnap a »Gascognei nemese operette adott, melyet csekély számu közönség nézett végig. Pedig az előadás megérdemelte volna, mert ugy az összejáték, mint a rendezés s a szereplők mi kívánni valót sem hagytak fenn. Legteljebb a férfi kart illeti panasza, mely különösen a harmadik felvonásbeli karénekek fejelemzetlenségét árult el. Sugár Aranka, Ferenczi és Galyasi Paula sok tapsot arattak énekekkel, míg Andorfi komikumma is nagy hatást csinált. Ma Belet herneves drámája »A 47-ik cikk« adatik.

Kinevezés. A földmívelésügyi miniszter Janics Mihály kiszolgált közkatonát a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézethez egy évi próbaidőre vegytani laboratoriumi szolgávrá nevezte ki.

Hajdu-Szoboszló város vízfeleslege. Hajdu-Szoboszlón az ottani köröket behatólag foglalkoztatja most az ártezi kutak vízfeleslegének értékesítése. És nem is ok nélkül, mert a működésben levő 15 ártezi kut annyi felesleges vizet szolgáltat, hogy azt nem értékesíteni határozottan vétek. Az intéző körök egy része egy sörgyár felállítását vélné legalkalmasabbnak, mert a kutak vízfeleslege bőven fedezné a felállítandó gyár vízszükségletét. Van azonban egy nem rosszabb másik gondolat is. Többen ugyanis azt akarják, hogy az ártezi kutak vízfeleslege közegészségi célokra, nevezetesen közfürdők létesítésére használtassék fel. Mind a két mellé terveznek egy ilyen szabad nyári fürdőt és pedig olyan kivitelű, hogy egy alkalmas vízmedenczét építenek oly formán, hogy azt a kut meglefelő, és időről-időre változó friss vízzel lássa el. Ennek az előnye is meg lenne, hogy nem kívánna olyan nagy beruházást, mint például egy gyártelep s e mellett közegészségi szempontból amannal sokkal feljebb állana. Hogy a két irány közül melyik győz, a jövő kérdése.

Debreczeni piac. A debreczeni piacon e héten jelentékeny fordulat állott be a sertés és a értes hus áránál. A mult heti arakhoz aranyitva a sertés, különösen a sovány sertés, sokkal olcsóbb. — A ló és marha vá-ar, mint nagyvásárok után rendesen történni szokott, nem volt valami élénk.

Sikkasztás. Berkesz Istvánt, kinél bírói végrehajtást eszközöltek, de kit azért a foglalat nem gátolt abban, hogy a lefoglat tárgyakat el ne adja s céljaira fel ne használja, a törvényszék tegnapi ülésén 2 havi fogházra ítélte. Vádlott s kir. ügyész fe ezbezték.

Tánczvigalom az egyetem javára. A debreczeni »Margit-fürdő« intézet férfi- és női-gőzfürdő, uszoda, kádfürdő, gepháza-személyzete és a jégpálya alkalmazottjai folyó évi február hó 10-én a »Margit-fürdő« intézet villanynyál világított dísztermében jótékonycélu, zártkörű tánczvigalmat rendeznek. A tánczvigalom tisztá jövedelme a Debreczenben felállítandó egyetem alapökejének gyarapítására fog fordítatni. Felülfizetések köszönettel vételnek és hirilaplag nyugtáztatnak. A tánczmulatságon a közkedveltségű Zsiga Józsi zenekara fog közreműködni. Kitünő étel- és italokról a Margit-fürdő vendégloje gondoskodik. Belpártíj személyenkint 1 korona. Kezdeté 8 órakor.

A nőgyuleti karion bál rendező bizottságának összes, nő és férfi tagjai f. hó 27-én, szombat d. u. 4 órakor a péterfi-utcai arsvaház üléstermében tartandó értekezletre tisztelettel meghívotnak. Az elnök s e g.

A vasuti jegyek megszűnése. A magyar államvasutak igazgatónacsa Ludrich Gyula elnök-igazgató vezetés alatt beható tanácskozásokat tartott, több czé szerű reform életbeléptetése tárgyában. Egy irányban már nevezetes lépés történt, t. i. határozatba ment, hogy a vasuti személyjegyek megszűnnek. — Ezentul már nem kell a vasutnál utazási jegyet váltani, hanem minden tőszedében kaphatok lesznek blanketák, melyekre annyi levélbélyeg ragasztandó, a mennyibe a jezy kerül. Hogy a közönség a zónákban nagyobb tájékozást szerezzen, ugy a tőszedekben, mint számos más nyilvános helyen zóna-táblázatok lesznek kifüggesztve. Ennek a reformnak életbeléptetésével a vasuti állomásokon be fogják szüntetni a személypénztárakat és az eddigi személyzet mas szolgálati ágba tesz beosztva. A blankettás utazó-jegyek használata a közönségre nézve főleg kényelmi szempontból üdvös, míg a vas-ut részéről egyrészt az ellenőrzés felette megkönnyebbült, mert a ka'uz egyszerűen két írónnal áthuzza a felragasztott bélyegeket, — más részt pedig tetemes költségmegtakarításokat fog eredményezni a reform.

Tolvaj banda. Egy szervezett tolvaj banda állott tegnap d. e. a helyb. törvényszék előtt, melynek feje Kováts Pál mis-

kolci születésű 16 éves színházi szolga volt, ki társaival együtt számos lopást és lopási kísérletet követett el, míg nem ugy ő, mint társai rajtavesztettek Kováts Pált a törvényszék tegnapi végtárgyalásán 12 rendbeli lopásért 1 évi fogházra ítélte, ugyancsak ennyit kaptak Vonó Sandor és Kis Miklós társai is, míg Babotan Nagy István, ki szinten részt vett a lopásokban, 6 havi fogházra ítélte. Babotan Nagy József orgazdaságot hat havi börtönt, Penksza Mihály és Dobozi Jánosné ugyanezen vétségért előbbi 14, utóbbi 2 napi fogházra büntetett. Vonó S. és Babotan J. felebbezték, ugyszintén a kir. ügyész is, ellenben többi vádlott az ítéletbe megnyugodott.

Dadogók és hebegők figyelmébe. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletével engedélyezett segély folytán, a vezetésem alatt álló beszédegységintézetben ismét öt szegényorsu dadogó, vagy hebegő egyen (gyermek avagy felnött) teljesben ingyenes kezelésre felvetetik. A kik ezen ingyenes helyekre reflektálnak, kényvnyük hozzám intézzék. Arad, 1894. január 23-an. Roboz Jozsef, siketnema iskolai igazgató, a beszédegységintézet vezetője.

A liberális Debreczen. Lapunk szombati számában jelent meg egy cikk, — melynek írója azon eszmét vetette föl, hogy a kath. nagygyűlés után városunk polgársága, valamint a liberális haladás hívei, emeljük föl tiltakozó szavukat s ismételve tüntessenek az egyházpolitikai javasatok mellett. A »D. E.« hétéfői számában hasonló tartalmu vezércikket között s tegnap azt állította, hogy ő volt a kezdeményező s ehhez a kezdeményezéshez a »D e b r e c z e n« is lelkesen csatlakozott. Holott mi e kérdés radikális tárgyalásában nemcsak a »D. E.«-t, hanem a többi hazai lapokat is megelőztük — Ha t. lapársunk bebizonyítja azt, hogy jan 22-ike előbb esett, mint jan. 20-ika, akkor örömezt átengedjük neki a kezdeményezés dicsőségét. No de hát, miután az elvre nézve egyértűnk, nem akarunk most vele polemizálni, hanem örömmel konstataljuk, hogy a fölvetet eszme megtermete a maga gyümölcsét s mint már tegnap is említettük, számos városi bizottsági tag (Lengyel Imre és társai) a liberális haladás érdekében indítványt nyujtottak be a halad tartandó városi közgyűléshez, mely indítván következőleg hangzik:

Tisztelt közgyűlés!
Alólirottak következő indítványt terjesztjük elő:

Debreczen sz. kir. város törvényhatósága híven a s z a b a d e l v ő nemzeti haladás kérdéseiben eddig elfoglalt állapontjához és törhetetlenül ragaszkodva az 1848-diki törvényhozás által megalkottott parlamentarizmus képviselői rendszer alapelveihez, ama szomorú jelenségek felett, hogy a szabad-elyegységek nemzeti fejlődés akadályozására indított harcban magának a parlamentarizmusnak féltékenyen öröztől alapelvei is megengedhetetlen ostromnak tétettek ki a törvényhozás egyes olyan tagjai részéről, akik törvényhozi szavazatukat némely tényezőknél a választók egyetemének háta megett reverszális adása által leköttették, sajnálatának és megütközésének ak kifejezést s nem kisebb megdöbbenést nyilvánítja amaz eléggé nem kárhózhatható terrorizálás felett, melylyel az érintett tényezők reverszalizok követelése által egyes képviselők törvényhozi elhatározását a szabad fejlődés megakasztása céljából megzoritani nem áttallották. Eme tények feletti felháborodásában Debreczen sz. kir. város törvényhatósága tisztelettel kéri a magas képviselőházat, sőt bizalommal elvárja, hogy a parlamentarizmus hasonló kijátszását jövőre nézve megfelelő erélyes intézkedései által lehetlenné tegye.

Ez indítványunknak, illetve határozati javaslatunknak az 1894 évi jan. 26-dikára kitűzött rendes közgyűlésen leendő tárgyalását, határozattá emelést, a magas képviselőházhoz feliralt leendő felterjesztését és pártolást végett az összes törvényhatóságokkal leendő közlést kérjük.

Tisztelettel L e n g y e l Imre s. k. stb. . . (Következik még 49 aláírás.)

Időjárás. Az időjárás helyzetre jellemző, hogy északnyugaton újból egy mély barometrikus depresszió mutatkozik s vele egyidejűleg egy új maximum a Biskayaöböl felől nyomul a kontinensre; a tegnapi, északon észrevett minimum keletre vonult s ennek valamint a délkeleti maximumnak a környoualai ma is felismerhetők. — Az időjárás európaszerte enyhe és helyenkint csapadékos. Hazánkban a hőmérséklet az évszakhoz képest aránylag magas; esőt jelentenek az északi Kárpátok vidékéről és a tengerpartról egyebütt az idő száraz volt; a szelek tulnyomón déli — délkeleti irányuak. Nyugotra forduló szelekkel változóan felhős enyhe idő várható, helyenkint csapadékkal.

Különfélék.
A kassai öngyilkosság. Már lapunk hétfői számában megemlékeztünk Münster Konrád kassai pékmester öngyilkosságáról. Akkori rövid közleményünket a következő részletesebb adatokkal egészíthetjük ki: Münster Konrád pékmester, Münster Tivadar kassai polgármester bátyja, az egyik városi fúr-

dő félreeső kabinjében vasárnap borotvál felmetszette ereit, lábán és kezén s elvértett. A fürdőszobáknak feltűnt, hogy órák óta tartózkodik a fürdőszobában és épp ezért felkérték a rendőrséget az ajtó felszakításra. — A rendőrkapitány több rendőr segítségével felnyitotta az ajtót, de már csak holttestet talált a kádban. — Kikutatták az öngyilkos ruháit, pénz, vagy levél nem volt bennük, csak György fiának névjegye, amelyben apjától nagyobb összeg pénzét kér. Az öngyilkos ismerősei azzal okolják meg szomorú cselekedetét, hogy fia, akinek a fővárosban fűszerüzlete volt, csödbe került és hogy ügyét rendbehozassa, apjától tizenháromezer forintot kért. Apja, aki nagy vagyonnal bírt, a kért összeget bizonyára kifizette volna, de valószínűleg fiának az a viselkedése keserítette el, hogy jól jövedelmező üzlete fölöslegét könnyelműen költötte el. Az öngyilkos szomorú özvegy és három gyermek gyászolja.

Megőrült bíró. Fenyvessy Arnold, a budapesti büntető törvényszék egyik legtehetségesebb bírája, a feletti örömeiben, hogy kineveztek a táblához, megőrült. Állapota reménytelen. Gondnokszá alá helyezték.

Nyugalmasított asszonyok. A mormon férjek nagy zavarban vannak most, de még nagyobb zavarban a mormon asszonyok. A törvényhozás ugyanis eltörölte a többnejűséget. Már most mi törtéjék a felesleges mormon asszonyokkal? Az állam nyugdíjazza, vagy a férj, mert valakinek csak kell róluk gondoskodni, hiszen ők törvényes feleségek voltak. — Ebből a zavarból még mindig nem menekült ki a praktikus Amerike. Egy hatvan éves mormon így írja le az új törvényes állapotot: Összehívtam a feleségemet és kihirdtettem előttök a törvényt, ők azonban ki nyilatkoztatták, hogy semmi hazai lapokat nem hagynak el engem. A törvény pedig kimondja, hogy az első feleség a törvényes, a többivel nem szabad egy háztartásban élni. Én tehát építettem egy nagy termet, a hol megszóktam jeleni első nőmtől származott gyermekeimmel és volt feleségeim is külön ülnek gyermekeikkel és külön étkeznek. Délben és este felolvasok a bibliából a gyermekeimnek és volt nőm halgatják, de a törvény nem mondhatja, hogy egy háztartásban élünk.

A p o f.
(A törvényszéki teremből.)

Elnök: A panaszos adja elő a tényállást.

Vádló: Nogságos elnök ur! Van nekem egy Száli lányom, a ki van egy perfekt szépség. O hoja olyan fekete, hogy hozzá képest egy Scholli néger orca olyan fehér, mint a nogságos elnök ur zsebkendője, o szeme van olyan nagy, mint egy karbunkül és ogy ragyug, hogy o Vigodó nogy termét is ki lehetne vele világitani. S az arra (mellére üt) mandhatom, hogy o popájára öitött.

Elnök: Ne olyan színesen, hanem egészen röviden adja elő a tény.

Panaszos: Ne olyan színesen nogságos elnök ur! Hat lehet is ü rula röviden beszélni? Mein Prukrist o Bercsényi Nathan, ki különben olig tod egy levelet megfugalmazni, ha ü rula beszél, egy egész poét. Mikor felveszi az ü vampir roháját, olyan utta három-dob utczaba, mint o Sohorában egy oáz. S a huyg ö főz. So soll ech leben nogságos elnök ur, hogy azotán a scholet-kugli otán, a mit az en Szálím főz, meg a nogságos elnök ur is megynolná az oját.

Elnök: rendreutasítja panaszoszt.

Panaszos: S a huyg énekel! Mandhatok nogságos elnök ur, hogy a Kóry kisasszony énekelesénél 50 procenttel többet ér. So sall mek Gatt . . .

Elnök: Csak a tény.

Panaszos: Hat nogságos elnök ur jóvában szüresölöm o »Három palacká-ban oz ebédutáni schvorczkáffét és ulvasom a Zsornált, uda öl oz osztolomház a vádolt Flomenfleck Jokab. En vogyok egy odvarias ember, leteszem a Zsornált, és megkérdem Flomenfleck orat:

— Wie befinden Sie sich?

Orra ö visszafeleli:

— Hat jól érzek magam, csakhogy o hol kasztolok, toltálm ma o levesben egy bogárkát, a mi nagyon hasonlította a poloskához.

Tetszik todni nogságos elnök ur, az en fejemben azannal lette világgasság s megszólitottam Flomenflecket!

— Jakubkám! Tada, hogy en szeretlek tégedet. Mandak en neked valamit.

Arra ö vissza feleli:

— Nü???

— Vedd te el az én lányomat, o Szálit.

Nem adak vele pénzt, de az ü levesben nem fagsz toláni olyan állatokat, a mi nagyon hasonlít a palackához, s mi összeállunk és leszünk egy companjon. Nü nem kitünően hangzik ez: Turteltaub és Flomenfleck?

Ekkor ö felálta és csinálta egy pózt, mint Gyenes az »Ember trogediája«-bo és mandta:

— Flomenfleck Jokab nem pászol az ilyen emberekhez!

És adta nekem egy olyan pafan, hogy 3 napig nem győzte hidegvezes rohával baragatni az én oronyos Szálím. Nogságos elnök ur eddig tort az idill.

A bíróság 5 fnt pénzbüntetésre, vagy egy napi fogházra ítélte a vádlottat.

Kávó.

Közgazdaság.

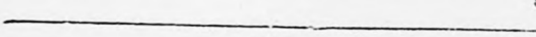
A sertéskereskedelmi esztrich jelentése. január 23.
a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Óreg nehéz (paronkint 400 kgron felüli súlyban) 47 1/2-48 1/2...

Budapesti gabonatózsde. Hivatalos jegyzések január 24. - Buza őszre 7.64 pénz, 7.66 áru, tavaszra 7.43 pénz, 7.45 áru.

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu.

Hamisítástól óvakodjunk! Csak szerezsefenjellel valódi! PFAU ÉS TÁRSA, FIUME. (391)

Hatóságilag engedélyezett VÉGKIÁRULÁS! Női divatárú és Confectio (felöltő stb.) üzletem végképeni megszüntetése miatt...

MEGHIVÁS. A debreczeni kerületi betegsegélyzőpénztár közgyűlést tart, melyre a pénztár megválasztott közgyűlési tagjai ezennel meghívotnak.

DIETRICH és GOTTSCHLIG oszt. csász. és magy. kir. udvari tea- és rumszállítók és palaczkseer nagykereskedők. BUDAPEST, IV., régi posta-utca 10. szám.

Ifj. PÁJER JÓZSEF üveg, porcellán, lámpa, khina-ezüst, disztárgyak és konyha berendezés nagyraktára DEBRECEZENBEN

Előfizetési árak: helyben, vagy postán külföldre: Egész évre 10 frt - kr. Félévre 5 - 50. Negyedévre 2 - 50. Naplóra 1 - 50.

Tárkányi Mi nem szoktunk... De ez a név megérdemelt... A tegnapi napnak jelentősége, hogy Debreczen...